

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA XUẤT BẢN – PHÁT HÀNH

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

**TĂNG CƯỜNG CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT
TRONG KINH DOANH XUẤT BẢN PHẨM**

Sinh viên thực hiện : **LÊ ĐÌNH TÁ**
Lớp : **PH 29C**
Người hướng dẫn : **Th.S. TRẦN DŨNG HẢI**

HÀ NỘI – 2014

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU.....	5
1. Lý do chọn đề tài.....	6
2. Mục tiêu nghiên cứu đề tài.	7
3. Đối tượng nghiên cứu.....	8
4. Phạm vi nghiên cứu	8
5. Phương pháp nghiên cứu	8
6. Đóng góp của đề tài.....	8
7. Bố cục của đề tài	9
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT.....	10
TRONG KINH DOANH XUẤT BẢN PHẨM.....	10
1.1. Một số khái niệm cơ bản	10
1.1.1. Khái niệm xuất bản phẩm và hoạt động xuất bản.....	10
1.1.2. Khái niệm kinh doanh xuất bản phẩm.....	11
1.1.3 Khái niệm vi phạm hành chính.	11
1.2. Những quy định pháp luật về kinh doanh xuất bản phẩm.....	12
1.2.1. Các quy định trong lĩnh vực xuất bản.	13
1.2.2. Các quy định trong lĩnh vực in xuất bản phẩm.....	20
1.2.3. Các quy định trong lĩnh vực phát hành xuất bản phẩm	22
1.2.4. Các quy định về xuất bản, phát hành xuất bản phẩm điện tử.....	27
1.3. Ý nghĩa của việc chấp hành pháp luật trong hoạt động kinh doanh xuất bản phẩm.....	28
1.3.1. Đảm bảo định hướng của Nhà nước Xã hội Chủ Nghĩa trong hoạt động xuất bản.....	29
1.3.2. Thiết lập một môi trường kinh doanh bình đẳng, lành mạnh, sáng tạo; hành lang pháp lý thông thoáng.....	29
1.3.3. Bảo vệ lợi ích hợp pháp của những người sáng tạo ra tác phẩm.....	30
1.3.4. Bảo vệ lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng.....	30

1.3.5. Nâng cao hiệu quả kinh tế, Chính trị, Xã hội và nguồn ngân sách cho Nhà nước.....	31
Chương 2. THỰC TRẠNG CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT TRONG KINH DOANH XUẤT BẢN PHẨM	32
2.1. Đánh giá khái quát hoạt động chấp hành pháp luật trong kinh doanh xuất bản phẩm	33
2.1.1. Những thành tựu đạt được	33
2.1.2. Các vi phạm trong hoạt động xuất bản xuất bản phẩm.....	34
2.1.3. Những vi phạm trong hoạt động in xuất bản phẩm	62
2.1.4. Những vi phạm trong hoạt động phát hành xuất bản phẩm	67
2.2. Các biện pháp tăng cường việc chấp hành pháp luật.....	72
2.2.1. Về phía nhà nước.....	72
2.2.2. Về phía Doanh nghiệp	75
2.2.3. Về phía người tiêu dùng	75
2.3. Những hạn chế còn tồn tại	76
Chương 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM TĂNG CƯỜNG CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT TRONG KINH DOANH XUẤT BẢN	85
3.1. Phương hướng nhiệm vụ của hoạt động xuất bản.	86
3.1.1. Đối với các cơ quan quản lý Nhà nước :	86
3.1.2. Đối với nhà xuất bản :	88
3.1.3. Đối với cơ quan chủ quản :.....	88
3.2. Một số giải pháp.	89
3.2.1. Đối với cơ quan quản lý Nhà Nước	89
3.2.2. Đối với các tổ chức Doanh nghiệp tham gia kinh doanh xuất bản.....	91
3.2.3. Đối với người sử dụng xuất bản phẩm	91
KẾT LUẬN.....	94
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	95
PHỤ LỤC.....	95

LỜI MỞ ĐẦU

Nghị quyết hội nghị lần thứ Năm Ban chấp hành Trung ương (khóa VIII) đã khẳng định: “Văn hóa là nền tảng tinh thần Xã hội vừa là mục tiêu, vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội”.

Trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội, việc coi trọng chính sách đầu tư văn hóa, đầu tư cho con người; khuyến khích và tạo điều kiện để nhân dân tham gia sáng tạo văn hóa, hưởng thụ văn hóa ngày càng nhiều hơn là thể hiện vai trò của Đảng và Nhà nước đối với sự nghiệp xây dựng đất nước hiện nay. Từ khi có Nghị quyết 90/CP ngày 21/8/1997 và Nghị định 73/1999/NĐ-CP ngày 19/8/1999 của Chính phủ về chính sách khuyến khích xã hội hóa trong lĩnh vực văn hóa, giáo dục, y tế, thể dục thể thao đã phát huy nguồn nội lực trong nhân dân cùng tham gia phát triển văn hóa theo mô hình xã hội hóa.

Hoạt động xuất bản vừa là hoạt động văn hóa tư tưởng vừa là hoạt động sản xuất vật chất. Nó là kết quả lao động sáng tạo của con người, là phương tiện quan trọng phản ánh đời sống tinh thần, bộ mặt văn hoá của mỗi dân tộc ở mọi thời đại. Từ khi nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà ra đời, Đảng và Nhà nước ta luôn thực thi chính sách nhất quán, đặc biệt coi trọng quyền tự do, dân chủ của nhân dân, trong đó có quyền tự do xuất bản. Hiến pháp Nhà nước Việt Nam và một loạt các điều luật, hệ thống văn bản dưới luật lần lượt ra đời nhằm xây dựng một hành lang pháp lý hoàn chỉnh, tạo môi trường thuận lợi cho hoạt động xuất bản phát triển đúng hướng, trên nền tảng luật pháp. Tuy nhiên, trong bối cảnh nền kinh tế hoạt động theo cơ chế thị trường có sự quản lý của Nhà Nước và định hướng XHCN. Cơ chế mới đã có tác động mạnh mẽ đến các ngành kinh tế nói chung và ngành kinh doanh Xuất bản phẩm nói riêng làm biến đổi cả về chất và lượng hoạt động này.

Bài viết sau đây có thể phần nào khái quát được vai trò, ý nghĩa cũng như

chấp hành pháp luật trong kinh doanh xuất bản phẩm – một hoạt động hết sức đa dạng và phong phú.

1. Lý do chọn đề tài

Bước vào quá trình hội nhập nền kinh tế thế giới hiện nay, đất nước ta đã đạt được nhiều thành tựu về kinh tế - chính trị, ngoại giao, văn hóa – xã hội. Đó là những cơ sở cho sự phát triển bền vững của đất nước ta để vững bước trong thiên niên kỷ mới. Một trong những nhiệm vụ hết sức quan trọng của chúng ta là “ Từ nay đến năm 2020 phải phấn đấu xây dựng nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp, khoa học và công nghệ phải trở thành nền tảng và động lực cho công nghiệp hoá - hiện đại hoá đất nước”.

Xuất bản phẩm là một trong những công cụ góp phần thực hiện nhiệm vụ này. Sách báo cùng với chiến lược giáo dục và đào tạo đã và đang góp phần quan trọng trong thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hoá - hiện đại hoá đất nước ta. Hoạt động xuất bản là kênh thông tin quan trọng để tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; góp phần ổn định chính trị, phát triển văn hóa và kinh tế, nâng cao dân trí, đời sống tinh thần của nhân dân.

Kinh doanh xuất bản phẩm là một khâu trong quá trình xuất bản. Đây là một loại hình kinh doanh đặc biệt bởi đối tượng kinh doanh là hàng hóa đặc biệt, những sản phẩm mang giá trị cao về văn hóa con người và tri thức nhân loại, là kết tinh của những điều con người khám phá được trên thế giới xung quanh. Doanh nghiệp kinh doanh xuất bản phẩm, do vậy phải bảo đảm sự đóng góp cho xã hội và hiệu quả kinh tế của mình. Tuy nhiên, xuất bản ở nước ta hiện nay vẫn còn nhiều hạn chế: Mô hình tổ chức và cơ chế chính sách cho hoạt động xuất bản còn nhiều bất cập, hoạt động xuất bản có những khó khăn, thách thức, một số nhà xuất bản chỉ chú ý đến lợi ích kinh tế đơn thuần, coi nhẹ chức năng, nhiệm vụ chính trị - xã hội; xuất hiện một số xuất bản phẩm có nội dung không lành mạnh, không phù hợp với truyền thống văn hóa Việt Nam, bị dư luận phê phán; một bộ phận khác hoạt động kém hiệu

quả, kém năng động. Nạn in lậu, in trái phép chưa được ngăn chặn, xử lý kịp thời, thị trường xuất bản phẩm chưa được quản lý chặt chẽ, hệ thống phát hành xuất bản phẩm Nhà nước không được quan tâm, củng cố đúng mức, đang có nguy cơ bị thu hẹp, nhất là ở miền núi, vùng sâu, vùng xa.

Nhận thấy những hạn chế trên, đòi hỏi pháp luật phải được thực thi mạnh hơn nữa. Thực tế cho thấy, bên cạnh những mặt, tích cực, Luật xuất bản cùng với những văn bản dưới luật còn chung chung, mang tính nguyên tắc, không phù hợp với thực tiễn hoạt động xuất bản hiện nay. Văn bản pháp luật ban hành nhiều, nhưng một số quy định còn chồng chéo, khác biệt nhau... Vì vậy, tăng cường chấp hành pháp luật trong kinh doanh xuất bản phẩm là một đòi hỏi khách quan, vừa có ý nghĩa cấp thiết mang ý nghĩa lâu dài.

2. Mục tiêu nghiên cứu đề tài.

Đề tài nghiên cứu: “Tăng cường chấp hành pháp luật trong kinh doanh xuất bản phẩm”. Với mục đích không đi sâu vào tìm hiểu nguồn gốc, đặc trưng sự hình thành và phát triển; mà tập trung đi vào nội dung, yêu cầu của việc chấp hành pháp luật trong hoạt động xuất bản để đi đến:

- Khẳng định ý nghĩa của việc chấp hành pháp luật trong hoạt động kinh doanh xuất bản phẩm.
- Đánh giá những kết quả đạt được, cũng như hạn chế còn tồn tại về chấp hành luật pháp. Đồng thời chỉ ra sự cần thiết của hành lang pháp lý trong hoạt động xuất bản.
- Qua đó, đưa ra những quan điểm có tính định hướng và một số giải pháp cụ thể như: Hoàn thiện, sửa đổi và bổ sung hệ thống pháp luật về hoạt động xuất bản; kiện toàn, đổi mới phương thức thực thi pháp luật; nâng cao trình độ năng lực của cán bộ, các cơ quan ban ngành bám sát với thực tế hoạt động xuất bản.... nhằm tăng cường chấp hành pháp luật trong kinh doanh xuất bản phẩm.

3. Đối tượng nghiên cứu

Đề tài tìm hiểu phân tích hoạt động của các cơ sở, cửa hàng, tụ điểm... kinh doanh xuất bản phẩm để đi sâu vào đối tượng chính là tình hình chấp hành pháp luật trong khu vực kinh doanh xuất bản phẩm.

4. Phạm vi nghiên cứu

Hoạt động xuất bản gồm 3 lĩnh vực: Xuất bản - in - phát hành. Mỗi khâu có một vị trí, đặc trưng riêng, song không thể tách rời nhau. Bởi thế bài viết phải nghiên cứu thực tế chấp hành pháp luật về kinh doanh xuất bản phẩm. Trong đó xuất bản sách là trọng tâm.

Bài nghiên cứu tìm hiểu thực trạng chấp hành pháp luật trong hoạt động kinh doanh xuất bản phẩm bằng luật xuất bản mới nhất được sửa đổi, bổ sung năm 2012; cùng với các văn bản quy định pháp luật của Đảng và Nhà nước.

5. Phương pháp nghiên cứu

Căn cứ vào đường lối, chính sách pháp luật và các văn bản pháp quy của Đảng và Nhà nước. Dựa trên cơ sở lý luận của Mác - Ăngghen về 2 hình thái sản xuất vật chất và tinh thần, cùng với hệ thống lý thuyết của khoa học liên ngành kết hợp các phương pháp:

- Khảo sát thăm dò và quan sát tham dự.
- Kết hợp với các phương pháp sưu tầm tổng hợp tư liệu, phân tích, so sánh, thu thập thông tin..

6. Đóng góp của đề tài.

- Kết quả nghiên cứu góp phần cung cấp thêm những cơ sở khoa học cho hoạt động nghiên cứu lý luận về chấp hành pháp luật. Thấy được thực tiễn trong công tác quản lý hoạt động kinh doanh xuất bản phẩm.
- Đề xuất những phương hướng nhằm tăng cường chấp hành pháp luật, đặc biệt đối với khu vực kinh doanh xuất bản phẩm tư nhân.

7. Bố cục của đề tài

Ngoài phần mở đầu và lời kết, bài viết gồm có 3 chương:

Chương 1: *Cơ sở lý luận về chấp hành pháp luật trong hoạt động xuất bản và kinh doanh xuất bản phẩm.*

Chương 2: *Thực trạng chấp hành pháp luật trong hoạt động xuất bản phẩm hiện nay.*

Chương 3: *Một số giải pháp nhằm tăng cường việc chấp hành pháp luật trong kinh doanh xuất bản phẩm.*

Trong thời gian thực hiện đề tài này, em đã nhận được sự giúp đỡ hết sức nhiệt tình của trường Đại học Văn hóa Hà Nội, khoa Xuất bản – Phát hành và nguồn thông tin quý báu từ nhiều doanh nghiệp kinh doanh xuất bản phẩm trên thị trường. Em xin chân thành cảm ơn trường Đại học Văn hóa Hà Nội, các thầy cô giáo trong khoa Xuất bản – Phát hành cùng các doanh nghiệp kinh doanh xuất bản phẩm trên địa bàn Hà Nội đã tạo điều kiện giúp đỡ em hoàn thành đề tài này. Cuối cùng, cho phép em được gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến cô Ths. Trần Dũng Hải đã tận tình chỉ bảo, góp ý, quan tâm và động viên em trong suốt quá trình thực hiện đề tài này. Mặc dù bản thân em đã cố gắng rất nhiều, song vì trình độ và khả năng chuyên môn còn hạn chế nên đề tài của em vẫn còn rất nhiều điều thiếu sót. Em rất mong được các thầy cô và các bạn góp ý, phê bình để bài Khóa luận của em có cơ hội hoàn thiện hơn nữa.

Em xin chân thành cảm ơn!

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật xuất bản năm 2012 - Luật số 19/2012/QH13 (Hiệu lực 1/7/2013)
2. Luật xử lý vi phạm hành chính - Luật số 15/2012/QH13(Hiệu lực 01/7/2013)
3. Nghị định 158 - Số: 158/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính Phủ về Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch và quảng cáo.
4. Nghị định 159 - Số: 159/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính Phủ Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động báo chí, xuất bản.
5. Nghị định 195- Số 195/2013/NĐ-CP ngày 21 tháng 11 năm 2013 của Chính Phủ Quy định tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật xuất bản.
6. Khóa luận tốt nghiệp “ Thực trạng vi phạm pháp luật trong hoạt động xuất bản hiện nay” của Ngô Thị Thương, PH28A.
7. Khóa luận tốt nghiệp “ Xử lý vi phạm hành chính trong hoạt động xuất bản ở Việt Nam” của Nguyễn Trung Dương, PH26A
8. Báo cáo tổng kết hoạt động xuất bản năm 2013 của Cục Xuất bản – Bộ Thông tin và Truyền thông.
9. Tài liệu về vi phạm trong hoạt động xuất bản - Ông Nguyễn Xuân Thanh – Trưởng phòng quản lý Phát hành xuất bản , Cục xuất bản .
10. Luật số 36/2009/QH12 của Quốc hội Việt Nam, thông qua ngày 19 tháng 6 năm 2009, để sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ Việt Nam 2005. (Hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2010).
11. Trang web www.baomoi.com.vn
12. Trang web www.thuvienphapluat.vn
13. Trang web www.duthaoonline.quochoi.vn
14. Trang web www.chinhphu.vn

15. Trang web www.thanhtra.hochiminhcity.gov.vn
16. Trang web www.dantri.com.vn
17. Trang web www.baohaiquan.vn
18. Trang web www.anninhthudo.vn